

Előfizetési ár:
Egész évre 6 frt
Fél évre 3 „
Négy. évre 1 frt 50 kr.
Egy szám ára 5 kr.

Hirdetések és nyil-
tér közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai lap.

Szerkesztőség:

Gromon ut 8 sz. a.

Kiadóhivatal:

József főherceg
utca 11 szám.

Közlemények a szer-
kesztőségbe, előfizi-
tési és hirdetési díjak,
úgy a lap szétküldé-
sére vonatkozó pana-
szok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasnap, és csütörtök
reggel.

Főszerkesztő:
Feymann Gyula

Felelős szerkesztő:
Dr. Hódy Antal

ÜGYVEDEK.

Hirdetések

Vil Simon nyomdájában is felvétetnek.
Gromon utca 8. szám.

Művészeti élet a vidéken.

Önök méltán kérdezhetik: mi-
nek beszélni arról, ami nincs? Vagy
talán létezne igazán művészi élet a
vidéken? Hiszen tudjuk mindnyájan,
hogy, eltekintve a tengődő színészet
tól, nem istápolják a művészetet, ha-
csak a rajztanítást az iskolában, no
meg néhány városban a dalárdák
énekét nem tekintjük annak. Minálunk
a vidéken a zenét kizárólag a cigány
képviseli, a képzőművészetet pedig...
Ennek mostoha sorsát elég szomor-
uan hirdeti az a sok heliogravure,
meg színnyomatu kép, melylyel még
az előkelőbb osztály szalonjaiban is
találkozhatunk.

Fájdalom nem virágozik minálunk
a vidéken a művészeti élet, mert nin-
esen kifejlődve a műizlés. Sem az
uraknál nincs, sem a népnél. Szin-
házba még, úgy a hogy, eljárnak s
nem sajnálják a pénzt valamely sikam-
los operettelőadástól, egyébként az
alsóbb osztályok néha még érdeklőd-
nek a „Racambol“ meg „Monte
Christo“-féle rémdarabok iránt, de a
remekirók darabjait rendszerint üres
széksorok előtt játszó le, ha játszó.
Megesett ugyan, hogy a fiatalabb
Salvini néhány városban zsufolt há-
zak előtt játszott, bár édes-kevesen
értették szavát. De ne tessék gondolni,
hogy ehhez a művészethez volt va-
lami köze. Elmentek oda az emberek
s adták a lelkes műértőt, hogy ismer-
őseik ott lássák őket. Egyébként a

műpártolás az uraknál csak a höl-
gyek iránt nyilatkozik néha, bizonyos
formában, melynek szintén, semmi
köze a művészethez.

A zenei kultúra letéteményese
nálunk a cigány. Ő az, a ki arra
vállalkozik, hogy nevelje a közön-
ség jó izlését, a mennyiben elhanya-
golván a nemzeti dalok kultuszát,
össze vissza játszik valczereket és
polkákat, sőt opera-részleteket, át-
gyurván az ő fogyatékos lelki felfo-
gása szerint s a felismerhetetlenség-
ig kivetkőztetvén őket eredeti for-
májukból. Itt-ott a magasabb műfaj
gyengéd (bár gyenge) ápolást nyer a
katonai zenekarok részéről, melyek
hangversenyeik műsorában a komo-
lyabb zenét is szóhoz juttatják.

Egyik-másik nagyobb városban a
szinigazgató merész ember s operett-
személyzetével előadja a komoly ope-
rát is, nagyobb vagy kisebb sikerrel.
Mig azonban lenézett német vagy olasz
szomszédainknál minden csak némi-
kép tekintélyes vidéki városnak meg-
van nemcsak a maga állandó színháza,
de állandó operája is, mely nélkülöz-
hetetlen gyűlöhelyét képezi a város
előkelőségeinek: addig nálunk az ope-
ra még mindig az a mostoha gyer-
mek, kinek csak ritkán szorítanak he-
lyet az élvezetek műsorában. Még ke-
véssébbé lehet szó hangversenyeltről,
hacsak olyannak nem tekintjük a dí-
lettánsok vagy valamely iskola növen-
dékei által alkalom adtan rendezett
előadásokat. Kiváló művészek azonban,

ha vidéki hangverseny-köruttra vállal-
koznak, többnyire deficizzel zárják le
számlájukat.

Mindamellet a legmostohább el-
bánást mégis csak a képzőművészet
sínyli. Hiszen nem történik semmi, a
mi a nagyközönségnél felébreszthetné
a fogékonyt a festészet, a szobrá-
szat remekei iránt. A vidéknek nincsen
alkalma, hogy izlését mivelje, képezze
szemlélet által, a legtöbb vidéki város
teljesen hiány van minden muzeumnak,
képtártnak, s a hol létezik is, eldug-
va valamely középület zugában, egy
muzeumnak csufolt gyűjtemény; ez
nemcsak szegényes, de alig látogatott
hely. És mig minden, akár csak köz-
beszólásai által feltűnő országgyűlési
képviselő neve országos ismeretségnek
örvend, — létezik igen sok tekinté-
lyes megyei uraság, ki előtt sok vi-
lágszerte nagynak elismert művész
neve csak ismeretlen, üres fogalmat
jelent.

Belátta ezt a visszaságot a kor-
mány is, s a műbarát kultuszminisz-
ter iparkodott is rendeletekkel odahatni
hogy ébressze a kedélyekben a művé-
szet iránti szeretetet s jótékonyan has-
son a műizlés fejlesztésére. Csakhogy
az ilyesmit nem lehet létrehozni, pusztán
rendeletekkel, nem elég néhány
tanfériu buzgósága, némileg oktatni a
fiatalságot. Utóvégre ez a fiatalság csak
a jövőnek reménysége, nekünk azonban
a jelenben kell cselekednünk, ha azt
akarjuk, hogy művészi kulturánk némi-
kép lépést tartson a művelt nyugattal,

TÁRCZA.

Modern házasság.

Szép fiú volt Gergely Ernő és alapjá-
ban véve jó fiú. De szeretett tulnyújtzkodni
a takaróján. Vagyis szeretett sokat költeni. Min-
dig adósságban uszott. Barátai, jóakarói s kü-
lönösen öreg protektorai váltig mondták: Szép
tehetség, de semmi jövője — hacsak meg nem
változik.

Gergely Ernő egyszer csak csúnya lépésre
határozta el magát: arra, hogy megváltozik.
Már ahogy ő értette ezt a változást: megnő-
sül — sok, nagyon sok pénzzel, elvesz akár-
kit, csak pénze legyen, temérdek, annyi, hogy
mindig legyen és mindig költhessen, mégis
maradjon.

Abban az időben elhagyta egyik elsőrangú
pénzintézetnél viselt állását, (a hitelezői ugrasz-
tották ki) és elment egyik híres fürdőbe gond-
noknak. Itt azután a ritka szép és érdekes
fiú érthető feltűnést keltett.

Közel volt a fürdőhely — hadd hallgas-
suk el: melyik bányavárosba, ahol egy mil-
liomos özvegyasszony lakott. És az özvegy
minden évben át szokott rándulni e közeli für-
dőbe leányával, a már nem egészen fiatal Jo-
lánnal.

Jolán szép leány volt, esakhogy köny-
nyűvéru. Beleszeretett a város egy fiatal ügy-
védjébe, kívül titkos viszonya lett. A viszony
kitudódott, mert Jolánnak gyermeke született,
ki csak három hónapig élt. Nagy szenzáció,
kinos botrány lett az eseményből, amely hó-
napokig szóbeszéd tárgyát képezte a bányavá-
rosban.

Ezután Jolánt gyorsan férjhez adták vala-
mi öreg urhoz, más nem is vállalkozott volna
a szerepre, s alig élt Jolán egy két napig a
férjével, megindította ellene a válóper s mint
asszony visszatért anyja házába. Mintha ezzel
a látszat meg lett volna mentve! A válóper
eldőlt, a nőt elválasztották férjétől s Jolán
anyjával a közeli fürdőbe ment az izgalmakat
kipihenni.

Itt azután megismerkedtek Gergely Ernő-
vel, a figyelmes, a szeretetre méltó fürdőgond-
nokkal. Jolánnak mindjárt megtetszett a fiú.
Anyja is kifogástalannak találta és nem vette
észre, hogy ép ezért nem a leányához való.
Gazdag asszony volt, ki tulbecsülte aranyainak
értékét, noha ott is, ahol az aranyat mozgásba
keltett volna hoznia, mindenkor rettenetesen
fukar volt. Avagy mert most leányáról van
szó, hát nem lenne az?

Gergely alaposan informálva volt a fia-
tal nő multjáról, s mégis udvarolt neki ko-
moly szándékkal. A történetek után ugyanis

a fukar asszonyról azt tétélezték fel, hogy lega-
lább százezer forint lesz a leány hozománya.

És Gergely Ernőt hiába intették barátai
Ez lesz a kegyelemdőlés részedre, fiú, légy
eszédnél!

— En szeretem Jolánt, felelt durczásan
Ernő, s nem törődöm a multjával. Szeretett,
tévedett, megszenvedett s most okosabb lett;
ha engem fog szeretni, nem fog megtévedni.

És megkérte a leány kezét. Persze me-
kapta. Százezer forint a leány hozománya,
szólt az eljegyzés előtt az anya.

S a szép fiúnak első sorban, vagy csak
egyedül, a százezer forint kellett.

De az anya is jól volt informálva. Tudta,
hogy Gergely könnyedén bánik a pénzzel, sőt
csak ez vezeti szándékában. Ezért hát ki
akarta játszani.

Megtörtént a házasság. Csak az anya-
könyvvezetőnél kötötték, azután zártkörű ebéd-
hez ült a kicsiny násznép. Az új asszony gyámja
tartotta a felköszöntőt.

Az ebéd után az új pár Budapestre ké-
szült, hogy itt állandóan letelopedjék. Mikor a
„boldog férj“ a hozományra vonatkozólag meg-
jegyzéseket tett, az anyós egyszerre igen fagyos
arcot mutatott s a gyámhoz utasította vejét.

A gyám ezután kezebe nyomott öt ezer
forintot. Gergely ellenkezett, de végre is mit
tehetett? Azt gondolta magában, hogy ha ez

hol a művészeti élet virágzását sok század gyöngéd ápolása és áldozatkészsége segítette elő. Az idegen, ki eljön országunkba és nemcsak a főváros büszke palotái közt marad, hanem felkeres bennünket, a vidéken is, hogy közelebről szemlélje nemzeti életünket, kulturánk érverését, méltán csodálkozik műzslésünk szomorú elmaradottságán. Ez az ország, mely oly gazdag természeti kincsekben, melyről büszkén mondjuk Petőfivel, hogy ez a bokréta az Ur Isten kalapján: ez az ország, mely néhány évtized lázas munkájával helyrepótolta a hosszú évszázadokalatti, önhibáján kívül elkövetett mulasztásait; ez az ország, melynek fiai oly lelkesek. lányai oly szépek; mégsem lelkesül eleget a széper, hogy méltó hajlékot adjon a művészetnek. Pedig a művészet iránti szeretetnek benn kell lenni lakni minden szívben, mert a művészet az erkölcsnek támasza s vigasztaló a balsors közepette is. Nemzet, mely szívem ápolja a művészet iránti szeretetet, nem pusztulhat el, mert van, a min emelkednetik, ha le van sujtva; de barbár nemzet, ha elfajul: rohamosan indul a végromlásba s nincs, mi feltarthatná tönkre utásában.

A társadalom kötelessége tehát, hogy karöltve az állammal s a művészekkel, mindent megtegyen a műzslés fejlesztésére. Rendezzünk tárlatokat s kiállításokat, eleinte bármily szegények legyenek is. Oktassuk népszerű előadásokban nemcsak a fiatalságot, hanem a nagyközönséget is s ébreszszük a szép iránti érzékét és hajlamát. Az állam pedig tegye alkalom adtán a vidék számára könnyen hozzáférhetővé a fővárosi tárlatokat, az olcsó kéjvonatok létesítésével, hiszen a gőz fejlett korszakában már nem létezik távolság, a művészek pedig rendezhetnek vándorkiállításokat; s ha gyakrabban találnak vendőt képekre, olcsóbban is adhatják őket. S ha majd kiki tehetsége szerint áldoz a művészet oltárán, s örökbecsű műtárgyakkal is gyarapítja otthonát; ha lelkeben él a fogékonyság a szép iránt, akkor majd nem kell szégyenkezve bevallanunk, hogy a sok

jóval megáldott Magyarhonban, fővárosán kívül, sehol nincsen művészeti élet.

A gyárakban és iparos műhelyekben alkalmazott egyének adója.

Mint hogy az a tekintetben eddig érvényben volt eljárás az adózóknak is sok panaszra adott okot s a kincstár érdekeinek sem felelt meg, a m. kir. pénzügyminister 76785/898 sz. alatt egy újabb részletes utasítást adott ki, mely 1899. január 1-én lép életbe.

A rendelet intencziója az, hogy lehetőleg csak az adóképes munkások adóztassanak meg és hogy a gyáros vagy iparos munkaadó csak azon munkásai után legyen köteles az adót megfizetni, illetve jogosult az adóösszeget a munkás béréből levonni, kik az adó esedékessége időpontjában nála vannak.

Ez az intenczió azonban csak úgy valósulhat meg, ha a gyárak és iparműhelyek vállalkozói a rendeletet saját jól felfogott érdekükben is pontosan betartják.

E célból a temesvári kereskedelmi és iparkamara a következőkben közli az érdekeltekkel a rendeletnek rájuk vonatkozó intézkedéseit:

1) A gyári és iparosi munkások általában az I. oszt. kereseti adó alá esnek, és pedig, több osztályban. Az a) osztályba tartoznak: a szakismerettel nem bíró, szolgái minőségben, cselédként alkalmazott egyének, a kik 2 frt., illetve 8000-nél kevesebb lelkét számláló községekben 1 frt. adót fizetnek; — a c) alosztályba tartoznak: a szakismerettel bíró segédek és segédmunkások ha havi díjuk 40 frtnál nem több, vagy ha darabszámra dolgoznak. (a heti vagy tisztán napi bér mellett alkalmazott munkások tehát ide nem vonhatók.) az ezen alosztályba tartozók adója 4 frt 50, vagy 4 frt., vagy 3 frt.: — d) alosztályba tartoznak: a gyári vagy ipari vállalatnál alkalmazott díjnokok, az évi vagy havi állandó fizetést nem húzó irnokok és általában az írásbeli, számviteli vagy felügyeleti teendőket állandó alkalmazás nélkül végző egyének: mindezek 2—5 frt. adót fizetnek.

Mindazok a gyári és iparvállalati

elfogy, majd csak kell adniok megint; s elment feleségével Budapestre. Ott a Stefánia ut végén egy villát béreltek s az asszonynak felszállított butoraival elég kényelmesen és lakályosan rendezték be.

Es Gergely Ernő most már gondtalanul élhetett passzióinak. De meddig? Ameddig az öt ezer forint tartott. És meddig tartott? Egy-két löverseny, egy-két reggelig tartó kártyázás, egy-két bécsi kirándulás — az asszonynak pénzért kellett írnia, mit Ernő is komoly hangon sürgetett.

Es jött pénz, csak hogy nem több, mint ezer forint. Azt írta a gyám, hogy ez az utolsó, elvárja, hogy „Gergely ur állást foglal”,

Gergely ur nem foglalt állást, hanem elverte nejevel az ezer pengőt s azután írt újra egy levelet pénzért. A levél igen goromba volt. A gyám nem találta érdemesnek, hogy válaszoljon. Ment egy még gorombább felszólítás, melyben már Ernő fenyegetődzött, hogy hagyja, s haza küldeni, mert eltartani nem bírja.

Jött újra ezer forint. És azután csakugyan nem küldtek, ha csak azt nem számítjuk, amit olykor-olykor az asszony elsején kapott. Gergelyt elfogta a keserűség s új adóságokba merült, melyektől nem szabadulhatott.

Es beváltotta fenyegetését. Haza küldte az asszonyt. Mit is csinált volna itt a főváros-

ban vele? Az asszony azonban szerette szép férjét s addig könyörgött anyjának, míg az megengedte, hogy Ernő lejöhessen a bányavárosba.

Gergely szívesen szökött meg hitelezői elől a — feleségéhez. Ott azután mindene volt, csak pénze nem. De közelében volt a sok pénznek, melynek csak ha egy része birtokában lenne, mehetne újra fel Budapestre.

Tudta, hogy anyósa az öreg almáriumban tartogatja a pénzt. Azt pedig oly könnyű felszakítani, — nem Wertheim szekrény az, egy kis nyomás és a zár enged.

A zár engedett . . . és két darab nagyértékű részvényvel Budapest felé vette útját Gergely. Feleségét otthagya. És ez volt a baj. Az anyós feljelentette a vejét. Alig mulatott egy-két napig a fővárosban befogták.

Hiába vonták vissza a panaszt, a fősvény anyós és a könnyelmű feleség, a betöréses lopás „bivatalból üldözendő cselekmény” s vajmi szigorúan bünteti a törvény!

A könnyelmű, sülyedt embert három évi börtönbüntetésre ítélték, az asszony pedig kiábrándultan ott maradt anyjánál, hogy megindítsa második férje ellen a válóper.

Ime egy modern házasság! Természetesen harmadik férje nem is akadt, de nem is kellett volna Jolánának.

Gasparone.

munkások, a kik az itt tárgyalt a), c) vagy d) alosztályok egyikébe sem sorolhatók, napszámoknak tekintendők és keresetük után adó alá nem vonhatók.

Az egyedüli kivételt azok a segédek és segédmunkások képezik, a kik 40 frtnál több havi díjat húznak s ennél fogva a keresetiadó IV. osztályába tartoznak.

2) Azon célból, hogy csak a valóban adóköteles munkások adóztassanak meg, szükséges, hogy a gyárak és iparos műhelyek tulajdonosai a f. évben azonnal, ezután pedig minden év november 15-ig a vállalatukban ugyanazon év október havában alkalmazott összes munkásokról, munkásnőkről, szolgálókról, cselédekről, díjnokokról, szóval az összes alkalmazott egyénekről az e célra szolgáló s a községi előjáráságtól illetve városi adóhivaltól díjtalanul beszerezhető nyomtatványon szerkesztett névjegyzéket az illetékes kir. pénzügyigazgatósághoz beküldjék. Megjegyzendő: hogy ha a munkások különböző községekben laktak, a névjegyzék minden községre nézve külön készítenendő el, továbbá, hogy a nyomtatványnak csak 1—7 rovata töltendők, ki.

A pénzügyigazgatóság a névjegyzékeket kiegészítés után kiadja a községi előjáráságnak illetve városi adóhivaltoknak, melynek közegei a névjegyzékkel a gyáros vagy iparos telepén megjelenvén, a vállalkozó vagy megbízottjának közbenjöttével megállapítja, hogy minden egyes alkalmazott az I. oszt. kereseti adónak a) c) vagy d) alosztályainak egyikébe sorolandó-e vagy ezek egyikébe sem tartozván, mint napszám adómentességben részesítendő-e? Ha a gyárban 50-nél több munkás van, az eljárás bizottságilag történik.

3) A megállapított adót a munkaadó köteles befizetni. E célból a pénzügyigazgatóság a helyesbített névjegyzéket az illető gyár vagy iparos műhely vállalkozójának vétiv mellett azzal a felhívással kézbesíteti, hogy a kirót kereseti adót két egyenlő részletben t. i. április és október 1-én fizessék be, jogukban állván az ekként fizetett adót az illető alkalmazottak béréből levonni.

H I R E K.

— **Uj év a városházán.** A városi tisztikar újév első napján testületileg tisztelgett **M a t t a n o v i c h** Adolf polgármesternél Szabó János főjegyző vezetése alatt. A főjegyző beszédében, biztosította a polgármestert a tisztikar szeretetteljes ragaszkodásáról. A polgármester válaszában összetartásra buzdította a tisztviselőket — Innen a tisztviselők **S z a b ó** János főjegyzőt keresték föl, hol **R o t h** Ferenc tanácsnok tolmácsolta a tisztársak jó kívánatait, miket Szabó főjegyző lekötelező modorral köszönt meg.

— **Rónay főispán jubileuma.** Rónay Jenő Torontalmegye köztisztviselőiben álló főispánja ez évben üli meg közzolgálatba lépésének 25-ik évfordulóját. A megyében egy bizottság alakult, mely a főispán jubileumát március 15-én kívánja megünnepelni, a mely napon Rónay Jenőt kinevezték gyakornokká. A bizottság élén a vármegye alispánja, dr. Dellimanicz Lajos áll. A nevezett napon díszközgyűlés lesz, melyen Rónay Jenő érdemeit jegyzőkönyvileg fogják megörökíteni. A közgyűlés után az ünnepelt a különböző küldöttségeket fogadja. Az ünnepnapot megelőző estén fáklyásmenetet terveznek és esetleg bál lesz a nagybecskereki kaszinó termében.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Városunk törvényhatósági bizottsága ma délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli

tárgya az esküdt bíróságról szóló 1897 évi XXXIII. t. cz. értelmében kiküldendő 6 tagú bizottságnak megválasztása.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A m. kir. belügyminiszter Torontál vármegyében a bánlakai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé Tessling Miklós segédjegyzőt, a borscai kerületbe helyettesé Zsiván Miklós segédjegyzőt, végre a bárányosi kerületbe szintén helyettesé Bába M. Péter segédjegyzőt, nevezte ki s őket a házassági anyakönyv vezetésével s a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Letört bimbó.** A kérelhetetlen sors pótolhatatlan veszteséggel sújtotta Dózsa Imre polgári iskolai tanárt. A természet minden adományával megáldott legidősebb leánykáját, a szép, a kedves és okos kis Rózsikáját kiragadta a halál a szerető szülők karjai közül. Sem az édes anyja önfeláldozó ápolása sem a szerető apa aggodó virasztása nem volt képes a rémitő halált a gyermekágytól elriasztani. Alig 24 órai betegség után megszűnt az ártatlan kis szivecske utolsó dobbanása. A drága kis halottat tegnap délután kísérték örök nyugalomra s míg az apa gondterhelten kísérte a koporsóba zárt reményeit, addig az édes anyja csak egy utolsó búcsú pillantást vetett az ő drága halottja után, mert az anyai kötelesség oda láncolja őt a vörhenylázban fekvő másik két gyermeke betegágyához. Az isten vigasztalja és óvja meg további csapasoktól a mélyen sújtott szülőket. Áldott legyen a kis halott emléke.

— **Az új román Metropolitá.** A román gör. kel. egyház kongresszusa a múlt év december 31-ikén választotta meg az új Metropolitát az elhunyt Román Miron utódját Nagy-Szebenben. Az egyházi föméltóságért Metiánu János aradi és Popea Miklós karánsebesi püspökök közt folyt a küzdelem. — A választáson Metiánu János lett a győztes, ki 64 szavatot kapott, míg Popea Miklós 41 szavatot. A megválasztásról szóló kongresszusi jegyzőkönyvet királyi megerősítés végett rögtön felterjesztették a közoktatásügyi miniszternek. Míg az vissza érkezik addig a kongresszust elnapolták.

A pancsovai vadász egylet dr. Milaszevits Sándor elnöke eltávoztával, pancsovai Graff János Pált választotta elnökül.

— **Sylvester estély a „Társaskörben”.** Fényes estélyt rendezett a társaskör vigalmi bizottsága Sylvester éjjelén. Az estélyt hangverseny előzte meg, mely nagyban hozzá járunk a jókedv fenntartásához. A hangverseny programja a következő számokból állott: Először Barbierik Titusz tanár játszott czimbalmon a tölle már megszokott bravúrral. Elragadtatva hallgatta a hőzség gyönyörű nótáit, annyira, hogy kénytelen volt az előadó megújrázni azokat. — Utána egy kacagató egy felvonásos apróság következett, mely folytonos derűltésben tartotta a hallgatókat. A négy előadó ugyancsak kitett magáért, kiérdemelve a sűrűn felhangzó tapsokat. A szereplők Lócz Stefanie k. a. Bartha Kálmán, Nagy Imre és Bicskey Andor oly összevágó előadást produkáltak, hogy a nézők a bolondos helyzetek felett egyik kaczagásból a másikba estek. Lócz kisasszony olyan enni való kis feleség volt hogy őt még sokszor szeretnék a műkedvelők színpadán látni. Harmadik számul programmon kívül az antalfalvi primás Károly lépett fel, szóló hegedűvel; — nem dicsérgetjük itt hozadalmasan csak annyit mondunk, hogy szép jövő vár még erre a fiatal cigányra. — Hangverseny után megkezdődött a tánc s a hangos jókedvnek csak a reggel vetett véget. Jelen voltak a következők. Aszonyok: Barbierik Tituszné, Christján Antalné, Dózsa Imréné, Fodor Jó-Józsefné, Gecser Béláné, dr. Hódy Antalné, Karner Jánosné, Kertész Józsefné, Lócz Józsefné, Lengyel Vilmosné, Mattanovich Adolfné, Piukovics Gézané, özo. Mahalek Istvánné, Reich Gáborné, Szvoboda Sándorné és özv. Schrodtt Gyuláné. Férfiak: Christján Aranka, Lócz Stefanie, Luxédér Ilona, Mészáros Róza és Schrodtt Feliczenen.

25-éves jubileum. A helybeli jótékony izraelita nőegylet mint bennünket értesítenek február hóban fogja 25 éves jubileumát megünnepelni. A jubileum ünnepélyességgel lesz összekötve. Az ünnepély rendező bizottsága már megalakult. A rendezők névsora elég garantiát nyújt arra nézve, hogy a jubileum kitünően

fog sikerülni. A bizottság élén dr. Weil Adolf ügyvéd és dr. Gouda Mór törvényszéki orvos állanak. Az ünnepély istentisztelettel kezdődik utána a nőegylet dísz közgyűlése este pedig táncmulatságsz. Mint haljuk, az egyelet 25 éves történetét is meg fogják írni.

— **Elgázolt gyermek.** Erdélyen Milán — kit a kórhabzól nemrégén mint eszelést bocsajtottak el — iparendélyt kért arra, hogy mint fiakkeros keresse meg kenyerét. A iparendélyt nem kapta meg s midőn ezt megtudta, állítólag azzal a fenyegető kijelentéssel: „Most egyenesen a városházára megyek” — neki vágatott a Gizella utcának. Nem tudjuk biztosan, hogy így történt-e; de tény az, hogy midőn megbokrosodott lovával a Ferencz-József-térre ért, ott Sprung János 10 éves fiát, a ki a kir. főgymnasium előkészítő osztályába jár elgázolta. A szerencsétlen fiút bevitték a városházába; a hol súlyos sebére az első kötést alkalmazták; kérdés azonban hogy a koponyarepedés mellett nem szenvedett e agyrázkodást is. Most otthon aggodva, ápolják a gondatlanság áldozatát a szerencsétlen szülők. — E súlyos balesetnél önkényt merül fel a kérdés, hogy ugyan hol voltak az eset idejében a rend hivatott őrői? — Az előtt kevesebb rendőr mellett is legalább a piac tartama alatt látnunk ott egy-egy legényt most a nagyobb állomány mellett erre a célra nem jut? — Másrészt, hogy volt lehetséges az, hogy egy féleszü ember iparendély nélkül mint fiakkeros szerepelhet? Vagy a rendőrség rendeletei csak papíron vannak meg, a nélkül hogy azok ellenőriztetnének?

— **Szeged nem adózik.** Szeged város tanácsa, mint lapunknak írják, legutóbbi ülésében kimondotta, hogy az esetben, ha az országgyűlés meg nem szavazza az indemnitást, a város területén az adószedést beszünteti s az adózás és a katonaiállítás ügyében a városhoz érkező kormányrendeleteket addig, míg a törvényhatósági bizottság hozzá nem járul, nem hajtják végre.

— **Tantestületi képviselők választása.** A községi iskolák tantestületei ma délután 5 órakor választják képviselőiket az iskolaszékre.

— **Kinevezések.** Rónay Jenő főispán az igazoló választmány elnökévé Gramberg Adolf alezredést, törvényhatósági bizottsági tagot nevezte ki. Ugyancsak ezen bizottság tagjaival kinevezte dr. Scsitinszky Adolfot, Martin Imrét és Radda Mihályt.

— **Vesztett kutya garázdálkodása.** A Temes megyei Szakálházán egy veszett eb 30 embert harapott meg. A szerencsétlenek legnagyobb részét már felvitték Hőgyesi budapesti intézetébe. A kutyát elpusztították.

— **Népkönyha egyesületi ülés.** A népkönyha egyesület választmánya szombaton délután 3 órakor tartja ülését a városháza kis termében.

— **Nem úgy van most mint volt régen!** Eszünkbe jut a nóta ha látjuk, hogy ebbe a loes-pocs időben hogy néznek ki járdáink. Sajnos nem minden ember lakhatik a főkapitányság közvetlen közlében hogy tiszta járdán dicsérhetné a főkapitány úr buzgalmát. Szegény külső városi embernek ugyan csak elkell szánnia életét, ha kimerészkedik az utcára. A városzerte el nem takarított hó az ólmos esőtől meglazulva valóságos ski pályát képez. Véleményünk szerint ugyan ez a sport még nem annyira elterjedt hogy ezen az alapon ne takarítsuk a havat és éppen ezért kérjük a t. főkapitányságot, hogy küldjön meg egy kissé az utcaszoprókat és a késedelemes háziurakat. Egyszóval legyen megint úgy mint volt végen, mikor nemcsak kidobolták a rendeleteket, hanem utána is jártak meggyőződni arról, vajjon hogyan teljesítik azokat. Régen történt az, — szinte mesésnek tesszük, — hogy egy városi rendőrfőkapitány még a nyugdíjas főispánt is megbírságotla azért, mert járdájáról nem volt semmi hó ideje korán.

— **Korona számítás a vasuti forgalomban.** A magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai vasutak igazgatóságainak területén 1899. évi január 1-jétől kezdve azon szállítási illetékek és utánvételek, melyek ez idő szerint osztrák bankjegy értékű forint és krajczárban számoltatnak el, kizárólag korona és fillérben fognak elszámoltatni. Utalva az 1893. évi január 1-jétől érvényes üzletszabály-

zat 51. §-ának a díjszabás I. részéhez 1899. január 1-én életbelépő pótlék által módosított VIII. és XII. póthatározmányaira, melyek szerint a szállítási érdek-bevallásnak, készpénz-előlegeknek és beszedés után fizetendő utánvételeknek a fuvarleveleken való előírása csak is korona és fillér összegben van megengedve ajánljuk a t. szállító-közönségnek, hogy a szállítási érdekbewallásra, valamint a készpénz-előlegekre vonatkozó összegeket 1899. évi január 1-jétől kezdve a fuvarleveleken mindig korona és fillérben írják elő, még az esetben is, ha a feladáskor 1899. évi április végéig érvényben maradó előbbi mintájú fuvarlevelet vesznek is igénybe.

Választók nevjegyzéke. Torontál vármegye központi választmánya összeállította a pancsovai választó kerület országgyűlési választóinak nevjegyzékét. Ezen jegyzék szerint a választói jogosultsággal városunkban 1200-an bírnak. Bizony ha össze hasonlítjuk ezt a számot sok felvidéki, vagy erdélyi kerület lajstromával önkéntelenül feltámad bennünk a kérdés, miként lehet az, hogy Pancsova az egyetlen törvényhatósági város Magyarországon melynek nincs magának önálló választó kerülete. Törvényhatóság, népes város, ipari fejlettsége van, lakossága intelligentiája vetekedhet a környék bármelyik városával s még is egyetlen szomorú kivételt képez az által, hogy nincs önálló választó kerülete. Illetékes köreink figyelmét felhívjuk erre az abszurd helyzetre. Végre ideje volna ismét e részben is valamit cselekedni. Ha Erdélyben 250—300 szavazóból áll egy választó kerület mért kell nekünk 5000 embernek választani egy képviselőt?

— **Szalámi és államtitok.** A belgrádi táviró ma a következő nagyérdékű eset híret röpitette világra: Nagy szenzációt kelt itt több képviselő leleplezése, akik a sknpstina legutóbbi ülésén felszóltak a miatt, hogy több ezer állami okmány eltűnt a levéltárból, amelyeket lelkiismeretlen hivatalnokok csomagoló papírosnak adtak el. Az egyik képviselő elbeszélte, hogy bement egy üzletbe sajtót vásárolni és az arasztalon nagy halmaz fontos állami okmányt pillantott meg. Hogy mennél több okmányt mentsen meg, sokfelét vásárolt és nagy meglepetéssel vette észre, hogy a szalámi a legutóbbi szerb-bolgár háborúra vonatkozó okmányba volt csomagolva. Ez a páratlan hír új fordulatot ad a modern oanyomozó történetírásnak és a szerb szalámi kereskedésnek. Kállay Béni majd kénytelen lesz reggeltől estig sajtót és szalámit enni, hogy birtokába jusson a kiváltságos szerb titkos dokumentumoknak, Strausz Adolf pedig ugyancsak sajtukurára adja magát, hogy Bulgária történetét kihámozza a homályból. Mind a két történettudós bizonyára lerohan Belgrádba és versenyt fog szalámitzeni. Aki nek a gyorma jobban győzi, az lesz a nagyobbik történetíró. Így függ össze néha a tudomány a gyomorral. De csak Szerbiában.

— **A átvonuló katonák ellátása.** A magyar korona országain átvonuló katonák ellátásáért a következő kártalanítási összegek állapítottak meg az 1899 évre: Magyarországon: a Dunán inneni kerületben 19¹/₂, a Dunán tuli kerületben 21¹/₂, a Tiszán inneni kerületben 17¹/₂, a Tiszán tuli kerületben 18 és a Királyhágón tul 15¹/₂, Horvát-Szlavoniában 18 krajczár.

— **Zendülés Nagy-Komlóson.** Óriási izgalomnak valóságos zendülésnek volt Szilveszter éjjel színhelye Nagy-Komlóson. A nép megtámadta a csendőröket, letépte ruháit, fegyverszjait, elvette fegyvereit anélkül, hogy a csendőrök löhettek volna; a dulakodás közben két embert a csendőrök szuronyaikkal leszúrtak, de aztán lefegyverezve elmenekültek. A nép tolongott az utcákon, fenyegető magatartással töltötte be a községi jegyzőház s a bírósághoz csak a telefonon értesített nagykikindai csendőr-ség megjelenése vetett gátat a nagyobb mérvű zendülésnek. Az esetről részletes tudósításunk a következő: Nagy-Komlóson szombaton ment végbe a képviselőtestületi tagok választása, melyet természetesen keresmai áldomások követtek. Az italtól aztán annyira felhevült a nemes városatyák vére, hogy előbb veszekedni kezdtek, majd mire beesteledett, ököltre menni készültek. A csendőrijárőr a nagy zajra belépett a keresmába és csendre intette a beborozott románokat, kik erre a csendőrök ellen fordultak. A két csendőr látva a készülő tá-

madást, védelmi állásba helyezkedett szegzett szuronnal várta a rájuk rohánzó parasztokat, kik hirtelen körül is fogták és megtámadták őket. A dulakodás közben a csendőrök két embert súlyosan megszurkáltak, de már néhány pillanat múlva a feldühödtek letépték róluk kabátjaikat, fegyverszíjjaikat és elvették fegyvereiket. A lefegyverzett csendőrök a lakanyába menekültek és jelentést tettek az őrsparancsnoknak, ki rögtön telefonon jelentette az esetet a n. kikindai csendőrkapitányságnak. Ez este 9 óra tájban történt s már egy órával később 6 csendőr azonnal kocsióra ült és Komlóra sietett. Azalatt a komlósiak mind az utcákra tödültek, sőt sokan, kik már aludtak, felkeltek a zendülés hírére; kiabálva, fenyegetve ment el a felzigatott tömeg a bíró s a jegyző lakására s minden pillanatban attól lehetett tartani, hogy megrohanják magát a csendőrlaktanyát, hol csak egyetlen fegyveres ember volt, az őrmester. A legválságosabb időben érkezett oda a 6 csendőr Nagy-Kikindáról s ezeknek sikerült is a csendet s a békét rövid idő alatt helyreállítani. Azóta teljes csend uralkodik a faluban.

32 sz.

1899

Hirdetmény.

A III. oszt. kereseti adó alá eső jövedelem bevallására a határidő folyó hó 15-ig, a IV. oszt. ker. és tőkekamat adó alá eső jövedelem valamint a házakra bekebelezett terhek bevallására a határidő folyó hó 31-ig kitűzve. — felhívom az érdekelteket, hogy a vallomási íveket annál inkább a városi adóhivatalnál adják be, mivel ellenkező esetben a hivatalból megállapított adatok alapján magadóztatni és azon kívül a vallomási ívek be nem adása által elkövetett mulasztás miatt 1-50 forintig terjedhető pénzbírságban elmarasztalhatni fognak.

A vallomási ívek úrlapjain a városi adóhivatalnál megkaphatók.

Városi adóhivatal.
Pancsován, 1899. évi január hó 4-én.

Bogoszavlyevics
vár. tanácsnok.

22544 szám.

tkvi 1898.

II. Végzés árverési kivonat és feltételek.

A pancsovai kir. törvényszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Bach Mór pancsovai lakos javára 28 frt tőke, ennek 1897. évi május hó 1 napjától járó 6% kamatai, 13 frt 90 kr. eddigi, 11 frt 95 kr. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében **Czrepájszky Jován** czrepajai lakos ellen a Czrepaja községben fekvő, és a 454 sz. tkjvben foglalt: 1) II. dűlő 168 hrsz. 1⁰⁰⁰ hold I. oszt. szántóra 217 frt 2) V. dűlő 168 hrsz. 1⁴⁰⁰ hold I. oszt. kaszálóra 145 frt, 3) hrsz. nélküli 400⁰⁰-ól gyümölcsösre 39 frt, becsárban az árverést elrendeli és azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Czrepaja községében **1899. évi január hó 21-én d. e. 9 órakor** fog megtartatni a következő, ugy a tkvi hivatalban mint a Czrepajai községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.
3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 21 frt 70 kr., 14 frt 50 kr., 3 frt, 90 kr., készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován, 1898. évi nov. hó 2-án.

Jankó,
kir. t. albiró.

7688 sz.

tkv. 1898.

II. Végzés, árverési kivonat és feltételek.

A pancsovai kir. törvényszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Posztics Anka bresztováci lakos javára 16 frt, 5 kr. tőke, ennek 1894. évi április hó 6-tól

járó 6% kamata 29 frt 75 kr. eddigi 7 frt 15 kr. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében **Plack Ferencz** bresztováci lakos ellen a Bresztovác községben fekvő és a 813 sz. tkben foglalt 1. d. 131. hrsz. alatt 1. hold I. oszt. szántóra 141 frt, III. d. 131. hrsz. a. 1 hold I. oszt. szántóra 146 frt, II. d. 31. hrsz. a. 3 hold III. oszt. kaszálóra 92 frt, hrsz. nélküli 285⁰⁰-ól szőlőre 66 frt, hrsz. nélküli 70⁰⁰-ól kertre 13 frt, 114 hrsz. a. 145⁰⁰-ól kertre 16 frt, és végre 226⁰⁰ ól házhelyre 112 frt, becsárban az árverést elrendeli és hogy az árverés alá bocsátott ingatlanokra C 5 sor sz. alatt özv. Plack Anna javára bekebelezett szolgálomijog, az árverés által nem érintetik, a menyiben azonban a szolgálomijog fentartása mellett az előző követelések fedezésére elegendőnek mutatkozó 800 frt vételár el nem éretnek. — az esetben az árverés hatálytalaná válik, és az ingatlanok az 1881. évi LX. t.-cz. 163 §-a alapján ugyanazon határidőben a szolgálomijogra való tekintet nélkül elfognak adatni. — s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés Bresztovác községében **1899. évi márczius hó 28-án d. e. 9 órakor** fog megtartatni a következő, ugy a tkvi hivatalban mint a Bresztovác községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.
3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 14 frt 10 kr., 14 frt 60 kr., 9 frt 20 kr., 6 frt 60 kr., 1 frt 30 kr., 1 frt 60 kr., és 11 frt 60 kr., készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován, 1898. évi decz. hó 24-én.

Pavlovics,
k. t. bíró.

Vasuti menetrend.

PANC SOVA és N-BECSKEREK közt

Állomások	óra és perc	Menetár		
		I.	II.	III.
Pancsova ind.	7:43	2:42	—	—
Tor.-Almás „	7:59	2:58	30	15
Ferenczhalom „	8:06	3:11	40	22
Czrepaja „	8:20	3:28	75	50
Tor.-Vásárhely „	8:40	3:51	75	50
Antalfalva „	8:49	4:03	150	100
Tor.-Ozora „	9:7	4:32	150	100
Toma-ovác „	9:35	4:53	225	150
Écska-Zsigm. „	0:0	5:22	300	200
Sán tudvar „	0:3	5:37	300	200
N.-Becs-kerek gyárt. „	0:24	5:47	375	250
N.-Becs-k. Begap. „	0:33	6:00	375	250
N.-Becs-kerek érk. „	0:38	6:03	375	200
N.-Kikindára érk. „	2:54	—	—	—
Budapestre „	7:—	—	—	—

N-BECSKEREK és PANC SOVA közt

Állomások	óra és perc	Menetár		
		I.	II.	III.
Budapest ny. p. u. ind.	7:00	7:15	—	—
N.-Kikinda érk.	3:23	12:40	—	—
„ „ ind.	4:10	1:26	—	—
N.-Becs-kerek érk.	7:52	4:45	—	—
N.-Becs-kerek ind.	8:02	6:15	—	—
N.-Becs-k. Begap. „	8:07	6:20	30	15
N.-Becs-kerek gyárt. „	8:19	6:29	30	15
Sándorudvar „	8:29	6:37	30	15
Écska-Zsigm. „	8:49	6:57	40	22
Toma-ovác „	9:31	7:20	150	100
Tor.-Ozora „	9:49	7:38	150	100
Antalfalva „	5:48	10:14	7:52	225
Tor.-Vásárhely „	5:57	10:41	8:12	225
Czrepaja „	6:10	10:59	8:25	300
Ferenczhalom „	6:23	11:17	8:38	300
Tor.-Almás „	6:31	11:29	8:40	300
Pancsova érk.	6:43	11:45	8:58	375

PANC SOVA és VERSE CZ közt.

Állomások	óra és perc	Menetár		
		I.	II.	III.
Pancsováról ind.	4:30	8:49	2:26	—
Réva-Ujfalu „	4:54	9:33	3:10	50
Tor.-Petrovosszello érk.	5:37	10:00	3:37	60
„ „ ind.	5:24	—	3:57	—
Alibunár „	6:18	—	4:14	90
Károlyfalva „	6:39	—	4:26	100
Temes-Miklós „	6:59	—	4:42	100
Ulma „	7:18	—	4:59	120
Vlajkovecz „	7:30	—	5:11	180
Verseczre érk.	7:47	—	5:28	180
Temesvárra érk.	1:29	—	8:40	—
Báziásra „	9:54	—	—	—
Budapestre „	7:40	—	7:15	—

VERSE CZ és PANC SOVA közt.

Állomások	óra és perc	Menetár		
		I.	II.	III.
Budapestről ind.	7:00	8:15	—	—
Báziásról „	3:25	4:20	—	—
Temesvárról „	6:12	2:20	—	—
Verseczről ind.	8:45	6:40	—	—
Vlajkovecz „	9:03	6:58	—	30
Ulma „	9:15	7:12	—	40
Temes-Miklós „	9:38	7:39	—	50
Károlyfalva „	9:49	8:02	—	60
Alibunár „	10:03	8:17	—	120
Tor.-Petrovosszello érk.	10:21	8:39	—	120
„ „ ind.	10:36	9:09	6:03	—
Réva-Ujfalu „	11:09	9:33	6:36	160
Pancsovára érk.	11:40	10:00	7:07	180

PANC SOVA és KUBIN közt.

Állomások	óra és perc	Menetár		
		I.	II.	III.
Pancsováról ind.	2:26	8:49	—	—
Réva-Ujfalu „	3:19	9:33	—	50
Toront.-Petrov. érk.	3:37	10:09	—	60
„ „ ind.	8:39	10:41	—	—
Leánykút „	9:21	11:04	—	100
Deliblat „	9:57	11:38	—	120
Bavaniste „	10:23	12:09	—	180
Temes-Kubin „	10:43	12:58	—	240
Kubin-Dunapart érk.	—	1:11	—	—

KUBIN és PANC SOVA közt.

Állomások	óra és perc	Menetár		
		I.	II.	III.
Kubin-Dunapart ind.	—	1:45	—	—
Temes-Kubin „	3:50	2:01	—	30
Bavaniste „	4:10	2:20	—	50
Deliblat „	4:73	2:53	—	60
Leánykút „	5:12	3:21	—	120
Toront.-Petrov. érk.	5:33	3:42	—	180
„ „ ind.	6:03	8:50	—	—
Réva-Ujfalu „	6:36	9:23	—	220
Pancsovára érk.	7:07	9:54	—	240

A éjjeli idő esti 6:00 órától reggeli 5:59 perczeket jelző számjegyeknek aláhuzásával van kiölve.